

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/113/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322011504
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2322011504.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Pavla Macháča a členov senátu JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX. XXXXXXXX XXXX v C., trvalé bydlisko D. E. F. XX, pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. c) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.), o odvolaní prokurátora voči rozsudku Okresného súdu Galanta z 21. apríla 2023, sp. zn. OT/268/2022, na verejnom zasadnutí konanom 16. novembra 2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta z a m i e t a.

odôvodnenie:

- Okresný súd Galanta (ďalej len okresný súd) rozsudkom z 21. apríla 2023, sp. zn. OT/268/2022, uznal obžalovaného A. B. (ďalej len obžalovaný) za vinného zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 10.12.2022 v čase o 00.10 hod. po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov ako vodič viedol v obci D. E. F. pred rodinným domom č. XXX osobné motorové vozidlo značky Porsche Cayenne, čiernej metalízy, EČ: G., pričom v dôsledku ovplyvnenia alkoholom spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej poškodil osobné motorové vozidlo značky Subaru Forester, EČ: G., na ktorom spôsobil škodu vo výške 20.000,- EUR, fasádu rodinného domu č. XXX v obci D. E. F., na ktorej spôsobil škodu vo výške 1.000,- EUR, pričom bol následne podrobený dychovej skúške na zistenie prítomnosti alkoholu v dychu prístrojom AlcoQuant 6020 plus, evidenčného čísla A409525, ktorým mu bola v čase o 00:31 hod. dňa 10.12.2022 nameraná hodnota 1,03 mg/l alkoholu v dychu (čo v prepočte činí 2,15 promile), čím poškodenému D. H. spôsobil škodu vo výške 26.000,- EUR - na osobnom motorovom vozidle Subaru Forester a fasáde rodinného domu, poškodenej G.. G. I. J. G., F. K. L. B. škodu vo výške 20.000,- EUR - na vozidle Porsche Cayenne.
- Okresný súd za to obžalovaného odsúdil podľa § 289 ods. 3 Tr. zák. s prihladnutím na § 36 písm. I), § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 11 (jedenásť) mesiacov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. podmienene odložil a zároveň určil skúšobnú dobu s probačným dohľadom nad jeho správaním na 3 (tri) roky. Podľa § 51 ods. 3 písm. b) Tr. zák. mu v rámci probačného dohľadu uložil aj obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok. Súčasne mu podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu vo výmere 30 (tridsať) mesiacov.
- Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a poučení o opravnom prostriedku sa obžalovaný vzdal práva podať odvolanie, aj za osoby oprávnené v jeho mene podať, avšak prokurátor zahlásil odvolanie v neprospech obžalovaného.
- Zahlásené odvolanie prokurátor odôvodnil písomným podaním z 24. mája 2023, doručeným okresnému súdu 24. mája 2023.
- V odvolaní po rekapitulácii výrokov a odôvodnenia napadnutého rozsudku prokurátor uviedol, že napáda výrok o treste, najmä čo do druhu a výšky uloženého trestu, pretože sa s ním nestotožňuje.

5.1. V prvom rade poukázal na ust. § 34 ods.1, ods. 2, ods. 3 a ods. 4 Tr. zák., že trest plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti), a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), a jednak aj voči ďalším občanom – potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti), že Tr. zák. vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatelmi a upriamil pozornosť na ust. § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.

5.2. Prokurátor je toho názoru, že vyššie uvedenými ustanoveniami zákona sa okresný súd pri ukladaní trestu dostatočne neriadil. Ním navrhovaný nepodmienečný trest odňatia slobody krátko trvania sa vzhľadom na okolnosti prípadu - najmä množstvo zisteného alkoholu v dychu, ktoré predstavovalo 2,15 promile (1,03 mg/l), nejaví ako neprimerane prísny, najmä vzhľadom na spôsobený následok. V danom prípade je totiž nevyhnutné vychádzať pri ukladaní trestu zo všetkých okolností prípadu spáchania daného trestného činu, t. j. okrem iného zohľadniť najmä (nie však výlučne) množstvo požitého alkoholu vodičom motorového vozidla. V danom prípade mal obžalovaný nameranú hodnotu cez 2 promile, ktorá skutočnosť podstatne zvyšuje závažnosť daného konania a to aj s poukazom na nižšie uvedené.

5.3. V tejto súvislosti prokurátora poukázal na napr. M. N. G., K. O. P. H. M. Q. I. – H. – R. S.: „STUPEŇ OPITOSTI:

- Podnapitost' 0,15 až 0,47 mg/l (0,30 až 0,99 promile)

· Hovornosť, ľahká eufória, pocit uvoľnenia, zmiernenie úzkosti, útlmu, ľahšie nadväzovanie spoločenských kontaktov, predĺženie reakčného času, ovplyvnenie priestorového videnia, adaptácie na svetlo – tma, farbicu.

- Mierna opitost' 0,48 až 0,71 mg/l (1,00 až 1,49 promile)

· Zvýšená hovornosť, stupňujúca sa eufória a uvoľnenosť, vtipkovanie, bezstarosť, „povznesenie sa nad bežné problémy“, zvýšené sebadôvera, vystatovačnosť, preceňovanie vlastných schopností (fyzických aj psychických), oslabovanie morálnych zábran, sexuálnych zábran, predlžovanie reakčného času, porucha koordinácie pohybov, začervenanie obličaja, narušenie sluchu.

- Stredná opitost' 0,72 až 0,95 mg/l (1,50 až 1,99 promile)

· Stupňujú sa doteraz uvedené príznaky (jemná motorika, hrubá motorika), zníženie pozornosti (nové javy, neočakávané situácie), schopnosti plánovania, predvídania nebezpečenstva, narušenie reči, znižovanie zábran, demaskujú sa skryté zložky osobnosti, pudová zložka osobnosti, afektemotivita labilná až inkontinentná, agresivita.

- Ťažká opitost' 0,96 až 1,43 mg/l (2,00 až 2,99 promile)

· Ťažké poruchy reči, psychomotoriky, výrazné poruchy chovania, agresivita – typická u agresívnych osobností zvracanie, únik moča, stolice.

(prednáška dostupná i na webe: T.).

5.4. Pokiaľ teda v prejednávacom prípade obžalovaný vykonával jazdu s osobným motorovým vozidlom v stupni ťažkej opitosti, keďže nafúkal cez 2 promile, jednalo sa o stav, ktorý mu bez akýchkoľvek pochybností vykonávať túto činnosť znemožňoval a činil obzvlášť nebezpečnou. Prokurátor je toho názoru, že stupeň opitosti páchatela je potrebné vždy zohľadňovať v rámci skúmania závažnosti spáchaného prečinu a mal by byť zohľadnený aj pri individualizácii trestnej sankcie. Za daných okolností sa motorové vozidlo v rukách takto alkoholom ovplyvneného páchatela mení na zbraň a táto je v zásade neovládateľná, resp. neovládateľná v dostatočnom rozsahu. Riziko spôsobenia škody či ublíženia na zdraví, resp. ešte ďaleko horšieho následku je potom v takom prípade mimoriadne vysoké a pokiaľ obvinený vedomý si takéhoto rizika sa toto rozhodol dobrovoľne podstúpiť, je povinný znášať následky z toho plynúce. V danom prípade zároveň ide o situáciu, kedy obvinený pod takýmto vplyvom spôsobil škodu vo výške celkovo 46.000 €, pričom okrem motorových vozidiel poškodil i fasádu rodinného domu. Je tak zrejmé, že vozidlo bolo v rukách obvineného absolútne neovládateľné, pričom zrejme len šťastím nedošlo k ešte závažnejším následkom. V nadväznosti na uvedené sa potom prokurátorovi ním navrhovaný nepodmienečný trest odňatia slobody nejaví ako neprimeraný, naopak krátky nepodmienečný trest odňatia slobody by vyššie uvedené požiadavky jednotlivých zásad ukladaní trestov nepochybne naplňal, rovnako tak súbežné prípadné uloženie dlhšieho trestu zákazu činnosti. Nie je namieste ukladať prísne sankcie iba pri poruchovom následku trestného činu, pretože v prípade dopravných nehôd pod vplyvom alkoholu s tragickými následkami sú tieto už nezvratné a žiadny, teda ani prísny trest vodičovi nenahradí ujmu, ktorú už spôsobil poškodeným pozostalým. Pri prísnejších trestoch v prípade ohrozovacieho trestného činu podľa § 289 Tr. zák. tieto naopak môžu viesť k tomu, aby si vodič svoju chybu dostatočne uvedomil a už ju nikdy nezopakoval, teda môže byť naplnená preventívna funkcia trestu vo vzťahu k ďalšej trestnej činnosti s nezvratnými následkami.

5.5. Okrajovo poukázal tiež prokurátor na pretrvávajúci trend v náraste počtu trestných činov ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., kde napriek ich dostatočnej medializácii nedochádza k poklesu páchania daného trestného činu (možno poukázať aj na „Zhodnotenie stavu zákonnosti a dokazovania trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zák. a trestného činu usmrtienia podľa § 149 ods. 4, ods. 5 Tr. zák., ktoré je zverejnené na webovom sídle Generálnej prokuratúry SR (T.), z ktorého je okrem iného zrejmé, že účinným prostriedkom na zníženie uvedených trestných činov by mohlo byť tiež sprísnenie návrhových opatrení trestov zo strany prokurátorov.

5.6. Záverom prokurátor zhrnul, že sa nepodmienečný trest odňatia slobody u prvotrestaného páchatela v prípade prečinu síce vymyká bežnej súdnej praxi, avšak nemožno konštatovať, že takýto trest by bol v tomto konkrétnom prípade vzhľadom na jednotlivé okolnosti činu neprimerane prísny (najmä ak by bol uložený v krátkom trvaní - napr. 1 mesiac). V danom prípade bola závažnosť činu zvýšená samotnou hodnotou alkoholu v dychu (cez 2 promile), ako i spôsobeným následkom (škoda 46.000 €). Nemožno taktiež odhliadnuť i od 8 priestupkov na úseku dopravy, i keď žiaden nemá spáchaný pod vplyvom alkoholu, avšak uvedené taktiež svedčí o istej miere porušovania pravidiel zo strany obžalovaného. Okresným súdom uložený trest považoval preto prokurátor vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody za neprimerane mierny, v rozpore s ustanovením § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., preto v konečnom návrhu žiadal, aby Krajský súd v Trnave v zmysle ust. § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a aby v zmysle ust. § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol a obžalovanému uložil primeraný a zákonný trest.

5.7. Obžalovaný sa k písomne odôvodnenému odvolaniu prokurátora nevyjadril ani sám, ani prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Borisa Štangloviča (ďalej len obhajca).

6. Spisový materiál bol Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) riadne predložený na rozhodnutie o odvolaní prokurátora 9. augusta 2023.

7. Za účelom prejednávania odvolania nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia najskôr na 16. novembra 2023, ktorého sa zúčastnil prokurátor a obhajca obžalovaného. Verejné zasadnutie sa vykonalo v neprítomnosti obžalovaného, ktorý s takýmto postupom výslovne súhlasil.

8. Po oboznámení správy o stave veci sa pristúpilo ku konečným návrhom, keďže krajský súd dokazovanie nedopíňal, nakoľko v tomto smere žiadne návrhy neboli. V rámci konečných návrhov prítomný prokurátor poukázal na právnu argumentáciu obsiahnutú v písomnom odôvodnení odvolania a navrhol, aby odvolací súd výrok o treste zrušil a rozhodol vo veci sám v zmysle konečného návrhu uvedeného v odvolaní. Obhajca obžalovaného uviedol, že sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, poukázal na to, že obžalovaný nebol nikdy súdne trestaný, v jeho karte vodiča sa nenachádza žiaden záznam o priestupku na úseku dopravy pod vplyvom alkoholu, jedná sa u jeho klienta len o jednorazové vybočenie z inak riadneho života, preto považoval trest odňatia slobody s podmienečným odkladom za jediný primeraný trest, ktorý mal byť obžalovanému spravodlivo uložený a navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

9. Podľa § 315 Tr. por., o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por., odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 ods. 3 Tr. por., odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por., ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Tr. por., odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

10. Krajský súd ako súd odvolací na podklade podaného odvolania preskúmal napadnutý rozsudok a zistil, že odvolanie podal prokurátor ako oprávnená osoba, v zákonom stanovenej lehote a proti výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Následne s poukazom na ust. § 317 ods. 1

Tr. por. krajský súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o treste, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo.

11. Treba pripomenúť, že odvolacie konanie je v podmienkach Slovenskej republiky postavené na tzv. obmedzenom revíznom princípe, čo explicitne vyplýva z ust. § 317 ods. 1 veta druhá Tr. por., podľa ktorého na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

12. Inak vyjadrené, z úradnej povinnosti (z lat. ex officio), musí krajský súd pri svojom odvolacom prieskume prihliadnuť len na také chyby odvolaním nevytykané, ktoré sú svojim významom zásadné, zakladajúce niektorý z dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Na ostatné chyby, odvolateľom v odvolaní nevytykané, ktoré vyššie uvedené parametre nenapĺňajú, sa pri odvolacom prieskume neprihliada.

Ku konaniu, ktoré výroku o treste predchádzalo

13. Pokiaľ ide o správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo napadnutému výroku o treste, v tomto smere žiadne námietky odvolateľ nemal a chyby odvolaním nevytykané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., krajský súd vlastným prieskumom nezistil. Možno skonštatovať, že okresný súd vykonal dokazovanie vo vzťahu k napadnutému výroku o treste zákonným spôsobom a v rozsahu dostatočnom na spravodlivé, stavu veci a zákonu zodpovedajúce rozhodnutie.

K trestu všeobecne

14. Pokiaľ ide o primeranosť a zákonnosť výroku o treste, je potrebné pripomenúť, že pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

14.1. Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatela a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatela si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatela. Záver súdu o možnosti nápravy páchatela musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatelov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

14.2. Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatela a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatelmi.

14.3. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatela trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatela a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

14.4. Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnuť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnuť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatela, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

14.5. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a intenzita trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu.

14.6. Neprimerane prísne (ale, samozrejme, i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchateľa i spoločnosť. U verejnosti môžu neprimerané tresty vyvolať súcit s páchateľom, či ohroziť jej dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdu, či jej dôveru v súdnu moc ako celok. U páchateľa neprimerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, pretože takéto tresty páchateľ oprávnene nemôže považovať za spravodlivé. Páchateľ je súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktorú trestným činom spáchal, a preto má právo očakávať spravodlivosť zo strany súdu. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutým predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchateľa je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchateľa pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu je tak možné považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného.

K trestu konkrétne

15. Pokiaľ ide o povahu spáchaného prečinu, krajský súd uvádza, že trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. je ohrozovací trestný čin. Objektom tejto skutkovej podstaty je ochrana života, zdravia a majetku, najmä pred vodičmi motorových vozidiel, ktorí vedú motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu alebo drog. Z povahy motorových vozidiel, ktoré svojou váhou a motorickou silou spôsobujú závažné deštruktívne účinky, vyplýva, že následky dopravných nehôd sú spravidla závažné, keďže ide nielen o prípady usmrtenia, ale aj veľmi časté prípady, pri ktorých dochádza k ťažkým zraneniam poškodených. Objektívna stránka tohto trestného činu spočíva v konaní páchateľa, ktorý v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, vykonáva zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku. Z hľadiska ovplyvnenia alkoholom rozumieme pod pojmom stav vylučujúci spôsobilosť, kedy hladina alkoholu v krvi vodiča motorového vozidla dosiahne 1,0 g/kg (1 promile), nakoľko podľa poznatkov lekárskej vedy nie je žiadny, teda ani nadpriemerne disponovaný vodič motorového vozidla, schopný bezpečne viesť motorové vozidlo pri takejto hladine alkoholu v jeho krvi. Páchateľom tohto trestného činu môže byť ktokoľvek (všeobecný), z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie.

16. Krajský súd zastáva názor, že každé ovplyvnenie alkoholom znižuje schopnosť k vedeniu motorového vozidla v cestnej premávke, nakoľko vodič potom nie je schopný správnych a včasných vnemov, pohotových reakcií na situácie bežne vznikajúce v cestnej premávke, preto je dôležité vedieť, k akému výraznému zníženiu schopností vodiča vplyvom návykovej látky, spravidla alkoholu, došlo. Z logiky veci platí, že čím vyššia je hladina alkoholu v krvi páchateľa tohto činu, t. j. stupeň jeho opitosti (resp. čím vyššia je miera jeho ovplyvnenia inou návykovou látkou ako je alkohol), tým je jeho schopnosť viesť motorové vozidlo v cestnej premávke nižšia (problematickejšia, obmedzenejšia) a naopak potenciálne riziko ohrozenia záujmov chránených Tr. zák. vyššie. Na základe uvedeného je preto aj krajský súd toho názoru, že stupeň opitosti páchateľa je potrebné vždy zohľadňovať v rámci skúmania závažnosti spáchaného prečinu a mal by byť zohľadnený aj pri individualizácii trestnej sankcie.

17. V tomto prípade z ustálených skutkových zistení vyplýva, že obžalovaný viedol ako vodič osobné motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu s nameranou hodnotou 1,03 mg alkoholu na liter vydychovaného vzduchu, čo v prepočte činí 2,15 promile alkoholu v krvi. Takúto hladinu alkoholu v krvi veda označuje už za ťažkú opitosť, v rámci tohto stavu osoba nie je schopná samostatnej chôdze, má blábolivú reč, psychické poruchy, výraznejšie poruchy správania (napr. opilecká agresivita), zvracanie a pod. Správne prokurátor poukázal aj na to, že k tomu pristúpila ešte ďalšia okolnosť a síce, že obžalovaný svojim konaním spôsobil väčšiu škodu, čím súčasne naplnil aj kvalifikačný znak v zmysle ust. § 289 ods. 3 písm. c) Tr. zák. Presnejšie povedané, spôsobil škodu 46.000 €, ktorá kvalifikačne spadá do značnej škody a až 17-krát prevyšuje hranicu väčšej škody (2.660 €) uvedenej v cit. odseku. Možno tak súhlasit s prokurátorom v tom smere, že závažnosť prečinu spáchaného obžalovaným v rámci kategórie týchto trestných činov bola skutočne vysoká.

18. Na strane druhej však netreba opomínať fakt, že z hľadiska typovej závažnosti ide pri prečine ohrozenia pod vplyvom návykovej látky v jeho základnej skutkovej podstate podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. stále o trestný čin, ktorý je jeden z najmiernejšie trestných v celom zákone. Ani pri naplnení kvalifikačného znaku v zmysle ust. § 289 ods. 3 písm. c) Tr. zák., kedy je možné páchateľa potrestať trestom odňatia slobody až na dva roky, nejde o čin nijak prísne trestný. Stále ide o prečin, za spáchanie ktorého je možné páchateľa potrestať dokonca (za splnenia zákonných podmienok) aj len niektorým

z alternatívnych trestov k trestu odňatia slobody (peňažný trest, povinná práca), zvlášť ak ide o tzv. prvopáchateľa.

19. Z dôvodov prezentovaných vyššie v texte krajský súd nezdieľa názor prokurátora, že obžalovaného ako páchatel'a prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., u ktorého bola zistená ťažká opitosť a ktorý súčasne činom spôsobil väčšiu škodu ako to predpokladá ods. 3 ust. § 289 Tr. zák., nemožno potrestať podmiennečným odkladom trestu odňatia slobody, ak sú na to splnené zákonné podmienky. Je tomu tak z dôvodu, že okrem stupňa opitosti a výšky spôsobenej škody majúci vplyv na závažnosť spáchaného prečinu je potrebné zvážiť aj ďalšie aspekty, najmä osobu páchatel'a a možnosti jeho nápravy iným, miernejším druhom trestu. A práve táto ostatná zákonná podmienka v prípade obžalovaného podľa názoru krajského súdu stále splnená je, čo vytvára prekážku pre jeho potrestanie nepodmiennečným trestom odňatia slobody v zmysle návrhu prokurátora.

20. Ide totiž o to, že obžalovaný doposiaľ nebol súdne trestaný, teda do rozporu s normami trestného práva sa dostal vôbec po prvý krát. Pokiaľ ide o priestupky na úseku cestnej premávky, postihnutý bol od roku 2010, kedy získal vodičské oprávnenie na vedenie osobného motorového vozidla, celkovo 7-krát (prekročenie povolenej rýchlosti, nerešpektovanie dopravného značenia, státie s motorovým vozidlom na nedovolenom mieste, jazda bez povinných dokladov, telefonovanie za volantom), jeho priestupky boli vyriešené napomenutím či uložením blokovkej pokuty v rozmedzí od 10 € do 50 €, z pohľadu uloženej sankcie sa teda dopúšťal priestupkov s menšou závažnosťou. Z toho je zrejmé, že síce nejde o vzorného vodiča, čo okresný súd aj správne premietol do nepriznania poľahčujúcej okolnosti predchádzajúceho vedenia riadneho života podľa § 36 písm. j) Tr. zák., no na strane druhej nejde ani o extrémne nedisciplinovaného vodiča, ktorý by svojim nezodpovedným správaním v cestnej premávke sústavne ohrozoval ostatných účastníkov cestnej premávky. A zdôrazniť treba aj fakt prizvukovaný obhajobou, že dosiaľ nikdy nebol sankcionovaný za akýkoľvek delikt spáchaný pod vplyvom alkoholu, či iných návykových látok alebo v súvislosti s ich užívaním.

21. U takéhoto prvopáchateľa trestnej činnosti je podľa názoru krajského súdu možné racionálne očakávať, že v prípade uloženia trestu odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu spolu s trestom zákazu činnosti bude naplnený účel trestu sledovaný ust. § 34 Tr. zák., tu najmä z hľadiska individuálnej prevencie. Nemožno tiež opomenúť výchovný a odstrašujúci účinok samotného trestného konania.

22. Inak vyjadrené, pokiaľ ide o druh trestu, okresný súd z dôvodov rozvedených vyššie v texte postupoval správne a zákonne, keď obžalovanému uložil trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu. Ani krajský súd nepovažoval za nevyhnutné na obžalovaného vplyvať výkonom nepodmiennečného trestu odňatia slobody ako žiadal prokurátor. Takýto postup si nevyžaduje ani účinná ochrana spoločnosti a ani náprava tohto konkrétneho páchatel'a. Súčasne ale neboli splnené ani zákonné podmienky na to, aby bol obžalovanému ukladaný niektorý z alternatívnych trestov (peňažný trest, trest povinnej práce), nakoľko tieto by neboli spôsobilé naplniť účel sledovaný zákonom ani z hľadiska individuálnej, ani generálnej prevencie.

23. Pokiaľ ide o výmeru trestu, krajský súd konštatuje, že okresný súd správne u obžalovaného skúmal pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a správne zistil len jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák., že sa k spáчанию trestného činu priznal a jeho spáchanie úprimne oľutoval. Iné poľahčujúce a priťažujúce okolnosti ani krajský súd nezistil. Správne postupoval okresný súd aj vtedy, ak pri zistenej prevahe poľahčujúcich okolností aplikoval ust. § 38 ods. 3 Tr. zák., ktorým znížil hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby z 2 rokov o jednu tretinu, t. j. na 16 mesiacov. Okresným súdom vymeraný trest odňatia slobody 11 mesiacov je nad hornou polovicou takto modifikovaného zákonného rozpätia a vzhľadom na osobu obžalovaného a okolnosti prípadu je takýto trest možné aj podľa krajského súdu považovať za primeraný a spravodlivý.

24. Pri podmiennečnom odklade výkonu trestu s probačným dohľadom bol okresný súd povinný v zmysle ust. § 51 ods. 2 Tr. zák. súčasne určiť aj skúšobnú dobu od jedného do piatich rokov. Skúšobná doba s probačným dohľadom na úrovni 3 rokov určená okresným súdom je nad hornou polovicou zákonného rozpätia a aj podľa názoru krajského súdu je dostatočne dlhá na to, aby obžalovaný spôsobom svojho života preukázal polepšenie. Na prehĺbenie výchovného pôsobenia trestu okresný súd integroval, so súčasným uložením probačného dohľadu, aj resocializačnú aktivitu v podobe obmedzenia spočívajúceho v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe.

25. Podľa názoru krajského súdu ale okresný súd vcelku nadbytočne ukladal obžalovanému v rámci skúšobnej doby aj probačný dohľad nad jeho správaním spolu s predmetným obmedzením. Úplne by postačovala „jednoduchá“ skúšobná doba bez probačného dohľadu, keďže podstatné je hlavne to, aby bol obžalovaný po určitý čas odstavený od možnosti viesť motorové vozidlá v cestnej premávke a nie to, či v skúšobnej dobe pije alebo nepije alkoholické nápoje, pokiaľ nejazdí. To platí o to viac,

ak škodlivé užívanie alkoholu u neho v rámci tohto trestného konania objektivizované nebolo. Nakoľko ale obžalovaný odvolanie nepodal a prokurátor v tomto smere nič nevytýkal, krajský súd daný výrok nemenil. Obžalovaný si však musí dôsledne uvedomiť, že náhodná kontrola na alkohol, ktorá môže byť u neho realizovaná kedykoľvek v priebehu najbližších troch rokov, môže viesť k premene trestu, ak bude s pozitívnym výsledkom.

26. Keďže sa obžalovaný dopustil trestného činu v súvislosti s vedením motorového vozidla, správne mu okresný súd uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v cestnej premávke podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Uloženie tohto druhu trestu si v tomto prípade nepochybne vyžaduje účinná ochrana spoločnosti, tu najmä ostatných účastníkov cestnej premávky pred páchatelmi tohto druhu trestnej činnosti, čo správne skonštatoval už okresný súd.

27. Pokiaľ ide tridsaťmesačnú výmeru tohto trestu, táto je uložená v dolnej polovici modifikovaného rozpätia podľa 38 ods. 3, § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a krajský súd ju považoval skôr za miernu, nie však neprimeranú. Treba ale opäť zdôrazniť, že prokurátor tento druh trest čo do jeho výšky v odvolaní vôbec nenamietal.

Záverečné zhrnutie

28. Na základe vyššie uvedených skutočností krajský súd konštatuje, že okresným súdom vymerané tresty sú zákonné, primerané a spravodlivé, ktoré vo svojom súhrne splnia svoju funkciu nielen z hľadiska individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň morálne odsúdia konanie obžalovaného.

29. Na základe prezentovaných úvah krajský súd vyhodnotil odvolanie prokurátora ako nedôvodné, preto ho postupom podľa § 319 Tr. por. na verejnom zasadnutí zamietol.

30. Toto uznesenie bolo prijaté jedomyseľne (§ 163 ods. 4 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.